

پیشگفتار

به نام خداوند لوح و قلم   حقیقت‌نگار وجود و عدم
خدایی که داننده رازهاست   نخستین سرآغاز آغازهاست

سپاس بی‌کران خداوندگار عالم را که توفیقمان داد تا چهارمین همایش سالانه انجمن برنامه‌ریزی درسی ایران را، برگزار کنیم. انجمن برنامه‌ریزی درسی، مانند رشته برنامه‌ریزی در ایران، نهادی نوپاست و با وجود آن در بین انجمنهای علمی ایران، به دلیل انواع فعالیت‌هایی که انجام داده است، برای خود جایگاه قابل توجهی کسب کرده است.

یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های این انجمن برگزاری همایش سالانه است و تدارک این همایش‌ها و برنامه‌ریزی‌های علمی و اجرایی آن، بخش عمده‌ای از توان انجمن را به خود اختصاص می‌دهد. خوشبختانه، با مروری بر همایش‌های گذشته، ملاحظه می‌شود که از برگزاری اولین همایش تاکنون، همواره حرکت صعودی و رو به سوی بالندگی بوده است. با این حال، چهارمین همایش انجمن، به دلیل تمرکز آن بر نقد و ارزیابی رشته برنامه‌ریزی درسی در ایران، فرصت مغتنمی است تا همه اعضای این خانواده، بدون تعارف، اما منصفانه به نقد عملکرد خویش پردازند؛ نقاط قوت خود را بشناسند و نقاط ضعف خویش را صادقانه، شناسایی کنند. سپس، از هر دو پیام‌زنند و چنین گذشته و حالی را، چراغ راه آینده خود قرار دهند.

رشته برنامه‌ریزی درسی، از زاویه‌های مختلف، محتاج و مستحق نقد و ارزیابی است؛ برای مثال با کمال تعجب، برنامه درسی این رشته، جای کمترین انعطافی ندارد و حتی دوره دکتری، فاقد درس‌های اختیاری و سمینار است. این در حالی است که یکی از وظایف این رشته، کمک به تبیین و تدوین برنامه‌های منعطف، و پاسخگو به نیازهای افراد با سلیقه‌ها و نیازهای متفاوت است. از این گذشته، جای برنامه‌های درسی موضوعی در این رشته، بسیار خالی است و بیشتر دانش‌آموختگان این رشته، به جای تخصص در یک حوزه خاص، تربیت عمومی دارند.

این معضلات و بسیاری از مسائل و مشکلات درون این حوزه را نویسندگان مقالات ارائه شده به همایش، مطرح کرده‌اند. لازم است توضیح داده شود که مجموعه پیش رو، حاصل داوری مجدد مقالات ارائه شده در همایش است. با این حال، مسئولیت محتوای مقاله‌ها و انتخاب معادله‌های فارسی برای واژه‌های انگلیسی و صحت آمار و ارقام و جدولها، به عهده نویسندگان آنهاست.

زهرا گویا

دبیر کمیته علمی چهارمین همایش

انجمن برنامه‌ریزی درسی ایران